

EL PAÍS

QUADERN.

La creació no té sexe

El mercat de l'art és masculista, i sovint ha potenciat més els uns que les altres

JOSEP CASAMARTINA I PARASSOLS | Barcelona | 1 MAR 2013 - 17:42 CET

Archivado en: Barcelona Galerías arte Espacios artísticos Cataluña Arte España Cultura

Una de les obres de Dominica Sánchez que es poden veure a la Galeria Fidel Balaguer.

A Sabadell —que als segles XIX i XX havia estat un empori tèxtil abans de l'actual desastre immobiliari— s'ha enlletit sempre la panyeria —els teixits de llana per a home— com el producte estrella local, com si fos l'únic, i s'ha menystingut la llaneria —els teixits de dona—, identificada amb Terrassa, la ciutat veïna, tot provant d'humiliar els rivals endossant-los un producte considerat inferior. Però tant en un lloc com en l'altre es teixia llana per a home i dona i, en menys grau, cotó i fins i tot sedes i blondes. No obstant això, una visió masculista donava prioritat als panyos i les gavardines, poc subjectes als canvis de la moda i de durada gairebé eterna. La novetat de senyora es considerava massa frívola i canviant per vindicar-la amb orgull i se'n minimitzava la importància, tot i que movia tants diners, mà d'obra i telers com l'altra i, a més a més, generava estètica a cor què vols enfront de la grisor, elegant i sòlida, però també monòtona, dels frescos, les alpaques i les franel·les indestructibles si no fos per la maleïda feina de les arnes.

El mercat de l'art també és masculista, i sovint ha potenciat més els uns que les altres, sobretot pel que fa a les cotitzacions milionàries.

Es pot explicar a la perfecció la història de l'art del segle XX només a partir de l'obra feta per senyores, i això no vol dir que siguin ni millors ni pitjors. La pintura, l'escultura, el gravat o el cinema no són qüestions de gènere sinó de talent, intel·ligència i sensibilitat, i també de tenir prou temps disponible i oportunitats per desplegar-ho, i aquí sí que, per desgràcia, encara no tothom parteix de les mateixes circumstàncies.

Amb el lema Mirades de dones, l'associació Mujeres en las Artes Visuales ha llançat una convocatòria, adreçada a institucions públiques i galeries privades de tot l'Estat espanyol, que ha tingut un bon ressò a Catalunya. Als detractors d'aquesta iniciativa se'ls pot recomanar la variada col·lectiva Explorant el traç de la Galeria Malborough Barcelona, en la qual hi ha dibuixos d'Alfonso Albacete, Avigdor Arikha, Fernando Botero, Martín Chirino, Juan Genovés, Luis Gordillo, Joan Hernández Pijuan, Abraham Lacalle, Lucio Muñoz, Pelayo Ortega, David Rodríguez Caballero, Tomás Sánchez i cap dona. I segur que no és per discriminació explícita, sinó perquè dels 23 artistes vius que l'establiment representa, segons el seu web, només un és una dona, Blanca Muñoz, i cal suposar que ara ella no devia tenir cap dibuix a punt. Però de fet, problemes de gènere a part, el millor de l'exposició són els dibuixos sempre depurats i excel·lents d'Hernández Pijuan i, darrere d'ell, els de Luis Gordillo.

Artur Ramon no ha hagut de fer cap esforç per entrar en la iniciativa feminista, perquè de dones artistes ja en té habitualment a la seva galeria, i ara les ha reunit per mostrar l'art contemporani que defensa, immers en la rereguarda, amb les abstraccions d'Anke Blau i Dominica Sánchez i la figuració de Leticia Feduchi i Alcía Marsans. Per la seva banda, Fidel Balaguer, que igualment pot entrar en la convocatòria amb naturalitat, presenta també papers i escultures de Dominica Sánchez, però en solitari. El treball de Dominica Sánchez no és masculí ni femení, és la depuració de la línia i la forma més enllà del compromís de la

representació. Per dir-ho amb paraules de Conxita Oliver, “la gran característica de l’obra d’aquesta artista ha estat i és la de cercar l’essència mitjançant una poètica de mínims, amb una total sobrietat i aspror. Aquest procés reduccionista afecta també el color, que es veu emmarcat en la monocromia o en el contrast minimitzat que lluita entre el mental i el sensual, entre la racionalitat i l’emoció en un autèntic equilibri de bipolaritats”.